

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра публічного управління і проектного менеджменту**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

10 вересня 2020 року, протокол № 7

Резолюція Вченої ради ННІМП ДЗВО

«Університет менеджменту освіти»

О. В. Алейнікова О. В. Алейнікова

**ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

**(шифр за ОНП – ОК.6 дисципліна здобуття глибинних знань зі
спеціальності)**

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма: «Публічне управління та адміністрування»

Київ 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Демократизація механізмів публічного управління та адміністрування» для здобуття глибинних знань зі спеціальності складена відповідно до навчального плану освітньо-наукової програми «Публічне управління та адміністрування», спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Автор-укладач робочої програми

Н. Г. Діденко, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри
публічного управління і проектного менеджменту
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 01 від 09 вересня 2020 р.)

Затверджено Вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 10 вересня 2020 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів відповідно до ECTS –5	Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування Освітньо-наукова програма: «Публічне управління та адміністрування»	заочна форма навчання
		Навчальна дисципліна для здобуття глибинних знань зі спеціальності
		Рік підготовки
		2-й
Загальна кількість годин – 150	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Семестр
		3,4
		Лекції
		10
		Семінари, практичні
		44
		Самостійна робота
		106
		Вид контролю екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни є оволодіння знаннями щодо теоретичних та практичних аспектів функціонування демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та формування на цій основі фахових компетентностей щодо застосування механізмів, методів, інструментів публічного управління та адміністрування для виконання функцій та реалізації повноважень суб'єкта публічного управління з урахуванням процесів модернізації публічного управління, умінь застосовувати сучасні управлінські технології та інструментарій у практиці публічного адміністрування, в тому числі при наданні публічних послуг, створення нового цілісного знання та/або професійної практики і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.

Основні завдання навчальної дисципліни:

- засвоєння поняття демократії та демократичних інституцій в публічному управлінні в умовах трансформації та суспільно-політичних змін;
- поглиблення знань стосовно основних тенденцій та напрямів, моделей, сучасних концепцій публічного управління та форм сучасної публічної діяльності;

– аналіз теоретичних та практичних проблем демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та формування професійних компетентностей, уміння використовувати управлінський інструментарій, необхідний для підвищення їх ефективності;

– дослідження адаптації міжнародних та європейських, норм і стандартів в системі механізмів публічного управління та адміністрування;

– оволодіння технологіями та інструментами публічної влади для розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення складних управлінських і соціальних проблем та вдосконалення публічного управління та адміністрування в умовах змін.

Загальні компетентності, які формуються в процесі вивчення дисципліни:

ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної і академічної етики та загального культурного кругозору.

ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.

ЗК03. Здатність вчитися, оволодівати новими знаннями, ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації.

ЗК04. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору.

ЗК05. Здатність налагоджувати навчально-наукову і міжособистісну взаємодію, співробітництво.

Спеціальні компетентності, які формуються в процесі вивчення дисципліни:

СК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності.

СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей.

СК04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації; розуміти цілі і особливості освітніх систем.

СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

СК06. Здатність планувати й організовувати роботу дослідницьких колективів з вирішення наукових і науково-освітніх завдань.

СК07. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.

СК08. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронної демократії до потреб сталого розвитку.

СК09. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні методики викладання, технології, в тому числі адміністративно-управлінські, організаційні, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.

СК11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вирішення складних управлінських і соціальних проблем та вдосконалення публічного управління та адміністрування в умовах змін.

Соціальні навички (soft skills):

- здатність логічно і критично мислити,
- здатність самостійно приймати рішення,
- креативність.

Програмні результати навчання (РН):

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування

РН06. Уміти визначати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати, прогнозувати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.

РН07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронної демократії до потреб сталого розвитку.

РН09. Уміти розробляти проекти законодавчих та нормативних актів, передбачаючи правові та соціально-економічні ризики та наслідки запроваджених правових норм.

РН10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування в умовах змін та невизначеності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

знати:

- теоретико-методологічні засади розроблення та функціонування механізмів публічного управління;
- категорії, закономірності, принципи, методи функціонування механізмів публічного управління та адміністрування;
- цілі, завдання, функції держави, стратегії її розвитку як чинники формування та функціонування механізмів публічного управління;
- сутність організаційного, правового, ресурсного та інших видів механізмів публічного управління та адміністрування;
- цільові, функціональні, організаційні та інші складові механізмів публічного управління та адміністрування;

- способи адаптації міжнародних, зокрема європейських, норм і стандартів в системі механізмів публічного управління та адміністрування.

уміти:

- обґрунтувати ресурсне забезпечення адміністративних та соціальних послуг;
- розробити моніторинг і контроль в системі публічного управління та адміністрування;
- розробити на засадах сучасних моделей якості діяльності адміністративний аудит;
- розробити механізми публічного управління та адміністрування в окремих галузях і сферах суспільного життя;
- створювати систему взаємовідносин та взаємодії з громадськістю;

володіти:

- інформаційними, маркетинговими технологіями та інформаційним забезпеченням в системі публічного управління та адміністрування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Дослідження демократизації механізмів публічного управління та адміністрування.

Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах.

Парадигма модернізації публічного управління. Стратегія сталого розвитку «Україна 2020». Стратегія «Україна 2030». Цілі сталого розвитку 2030. Україна. Стратегія реформування державного управління до 2025 року.

Особливості трансформації публічного управління. Ефективність публічного управління та його критерії.

Особливості демократизації сучасного публічного управління на глобальному, європейському, національному та локальному рівні.

Рейтинги країн світу за показником якості та ефективності державного управління та їх методологія. Місце України у рейтингах конкурентоспроможності та врядування.

Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах.

Сутність та зміст механізмів публічного управління та адміністрування. Функції механізмів публічного управління. Класифікація механізмів публічного управління (нормативно-правовий, інституційний, організаційний, фінансово-економічний, політичний, соціальний, інформаційний, мотиваційний тощо).

Основні концепції щодо структури державного управління. його змісту та адміністративної складової: наука адміністрування В.Вільсона, Френка Дж. Гуднау, концепція державної бюрократії і бюрократів Макса Вебера, «класична школа» (А. Файоль, Л. Уайт, Л. Урвік, Д. Муні, Т. Вулсі), «школа людських відносин» (М.Фоллет, О. Маслоу, Е.Мейо, У.Мерфі), поведінковий або біхевіористичний підхід до державного адміністрування Р. Саймона, Д.Смітцберга, В. Томпсона, Д. Істона, системний підхід Д. Істона, Г.Алмонда, Т. Парсонса, ситуативний підхід (концепція «м'якого мислення» і «організаційна кібернетика») та ін..

Інституційний розвиток публічного управління в моделі NPM («нового публічного менеджменту», new public management).

Інституційні засади Good Governance.

Багаторівневе публічне врядування для сталого розвитку та його основні характеристики. Врахування Цілей сталого розвитку при розробці державних стратегій, програм і політик. Механізми, методи та технології публічного управління та адміністрування при реалізації політики сталого розвитку.

Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування.

Організаційні зв'язки між суб'єктами та об'єктами управління – субординаційні, координаційні, реординаційні.

Організаційні структури управління: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, дивізійна, споживча, територіальна, адаптивна (проектна, матрична, програмно-цільова, координаційна), конгломератна. Основні вимоги до організаційної структури управління.

Модернізація організаційного механізму публічного управління на засадах мережевого підходу. Конституційна реформа. Судова реформа та реформа органів правопорядку. Антикорупційна реформа. Законодавство про вибори та референдуми. Реформа державної служби.

Організаційне проектування. Принцип первинності стратегії перед структурою А.Чандлера.

Становлення організаційної побудови державної території. Трансформація територіальної організації влади - політико-адміністративна й територіальна.

Модернізація організації публічного управління на регіональному та місцевому рівні як об'єкт наукового аналізу. Децентралізація та місцеве самоврядування.

Тема 4. Економічний, фінансовий, інвестиційний механізми публічного управління та адміністрування в процесі економічної трансформації.

Основні форми реалізації державою економічної політики. Економічна стратегія. Економічна тактика. Основні форми державного планування господарської діяльності. Основні напрями економічної політики, що

визначаються державою. Інтеграція української економіки в єдиний європейський ринок. Національна економічна стратегія України до 2030 р. (16.03.2021). Функції публічного управління в сфері економіки: організаційна; контрольна; захисту ринкових основ господарювання; регулятивна.

Фінансовий механізм, бюджетне регулювання Стратегія розвитку системи управління державними фінансами. Бюджетний процес і виконання бюджетів.

Інвестиційний механізм публічного управління. Організаційна структура управління державними інвестиціями. Механізм запровадження стратегічного планування державних інвестицій.

Інвестиційний клімат і прямі іноземні інвестиції. Забезпечення покращення показників ефективності державних інвестицій за методикою МВФ. Підвищення прозорості реалізації державних інвестиційних проектів. Створення умов для подолання корупції під час реалізації проектів.

Державно-приватне партнерство в контексті управління державними інвестиціями в Україні.

Особливості економічного розвитку України в умовах пандемії COVID-19. Підтримка і сприяння економічному зміцненню.

Тема 5. Соціальний та політичний механізми публічного управління в процесі суспільної демократизації.

Зміст соціального механізму публічного управління. Цілі соціальної політики держави. Соціальна інфраструктура. Система соціальних індикаторів. Основні соціальні показники та оцінка проведених реформ

Модернізація системи соціальної підтримки населення України. Єдина інформаційна система соціальної сфери.

Гуманітарна політика. Державно-конфесійні та етнонаціональні відносини.

Політичний механізм публічного управління: суспільні цінності та цілі політики. Альтернативні стратегії досягнення цілей. Завдання і заходи для реалізації стратегій. Інструменти політики: примусові, змішані, «добровільні». Впровадження політики. Оцінювання політики.

Стратегія національної безпеки «Безпека людини – безпека держави» (2020). Стратегія воєнної безпеки України (2021).

Механізми та методи прийняття політико-управлінських рішень.

Тема 6. Цифровізація публічного управління та інструменти е-урядування, е-демократії.

Інформаційний механізм публічного управління. Інформаційна система та умови використання інформаційних технологій.

Е-демократія як форма участі в управлінні державними справами, здійснення державних закупівель, підвищення контролю за статками державних службовців відповідно до отриманих доходів, реалізації

громадських обговорень, відкритих бюджетів, проведення громадських бюджетів участі тощо.

Інструменти е-демократії для центральних органів виконавчої влади, органів місцевої влади та місцевого самоврядування. Інструменти е-демократії, які можуть використовувати громадяни та громадські організації.

Основні модулі електронного уряду: G2G – government to government (уряд – урядові), G2B – government to business (уряд – бізнесу), G2C – government to citizens (уряд – громадянам).

Принципи створення і функціонування інформаційної системи «Електронний уряд». IT-індекси для моніторингу та аналізу стану розвитку інформаційного суспільства та електронного урядування.

Діджиталізація публічних послуг.

Змістовий модуль 2. Інструменти та технології публічного управління та адміністрування.

Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг.

Поняття, природа і зміст публічних послуг. Місце публічних послуг у структурі діяльності держави. Ознаки публічних послуг. Принципи надання публічних послуг.

Адміністративні послуги: поняття, місце в системі публічних послуг, основні види. Організаційно-правовий механізм надання адміністративних послуг. Електронні адміністративні послуги. Зарубіжний досвід правового регулювання адміністративних послуг.

Проблема якості публічних послуг та їх стандартизація.

Організація та ресурсне забезпечення соціальних послуг. Види соціальних послуг. Основні напрями державної політики у сфері надання соціальних послуг.

Тема 8. Удосконалення методів оцінювання. контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління.

Оцінювання і контроль як механізми забезпечення якості діяльності органів публічної влади. Оцінювання політики, державних програм та проектів. Оцінювання стратегічного плану. Оцінювання як інструмент належного врядування.

Види контролю: попередній, поточний, заключний.

Моніторинг в публічному управлінні.

Публічний аудит, аудит адміністративної діяльності (performance audit), або «аудит виконання державної політики».

Громадський контроль за діяльністю публічної влади

Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування.

Моделі науково-інноваційного розвитку країн. Типи державних інноваційних політик. Методи впливу держави на інноваційні процеси.

Державна підтримка інноваційних процесів. Закон України «Про інноваційну діяльність». Механізм державного регулювання науково-технічної діяльності. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України. Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року.

Інноватизація діяльності публічних установ. Концепція сервісної держави. Впровадження інноваційних технологій публічного управління в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Тема 10. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування.

Передумови використання маркетингових технологій в системі публічного адміністрування. Використання маркетингових технологій для підвищення ефективності державного управління. Маркетингові технології формування позитивного іміджу публічних установ. Основні напрями реалізації маркетингового підходу у публічному управлінні на територіальному рівні. Застосування маркетингу щодо ухвалення управлінських рішень.

Бенчмаркінгові технології в системі публічного адміністрування. Передумови використання бенчмаркінгових технологій в системі публічного адміністрування. Поняття та сутність бенчмаркінгу. Цілі, завдання, види бенчмаркінгу. Особливості бенчмаркінгу в системі публічного адміністрування.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин			
	усього	лекцій	семінарів	самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Дослідження демократизації механізмів публічного управління та адміністрування</i>				
Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах	14	2	2	10
Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах	16	2	4	10
Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування	12	2		10
Тема 4. Економічний, фінансовий,				

інвестиційний механізми публічного управління та адміністрування в процесі економічної трансформації	14		4	10
Тема 5. Соціальний та політичний механізми публічного управління в процесі суспільної демократизації	14		4	10
Тема 6. Цифровізація публічного управління та інструменти е-урядування, е-демократії	14		4	10
Разом за змістовий модуль 1	88	6	22	60
Змістовий модуль 2. Інструменти та технології публічного управління та адміністрування				
Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг	16	2	4	10
Тема 8. Удосконалення методів оцінювання. контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління	14		4	12
Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування	14	2	2	12
Тема 10. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування	14		2	12
Разом за змістовий модуль 2	62	4	12	46
Разом	150	10	34	106
Підсумковий контроль				екзамен

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми лекційних занять	Кількість годин
1	Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах	2
2	Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах	2
3	Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування	2
4	Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення	2

	надання публічних послуг	
5	Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування	2
	Разом	10

6. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах.

1. Парадигма модернізації публічного управління.
2. Особливості трансформації публічного управління.
3. Особливості демократизації сучасного публічного управління на глобальному, європейському, національному та локальному рівні.
4. Рейтинги країн світу за показником якості та ефективності державного управління та їх методологія. Місце України у рейтингах конкурентоспроможності та врядування.

Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах.

1. Сутність та зміст механізмів публічного управління та адміністрування.
2. Основні концепції щодо структури державного управління. Його змісту та адміністративної складової.
3. Інституційний розвиток публічного управління в моделі NPM та Good Governance.
4. Багаторівневе публічне врядування для сталого розвитку та його основні характеристики.

Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування.

1. Модернізація організаційного механізму публічного управління на засадах мережевого підходу
2. Організаційне проектування. Принцип первинності стратегії перед структурою А. Чандлера.
3. Становлення організаційної побудови державної території. Трансформація територіальної організації влади - політико-адміністративна й територіальна.
4. Модернізація організації публічного управління на регіональному та місцевому рівні як об'єкт наукового аналізу.

Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг.

1. Місце публічних послуг у структурі діяльності держави.

2. Адміністративні послуги: поняття, місце в системі публічних послуг, основні види.
3. Проблема якості публічних послуг та їх стандартизація.
4. Організація та ресурсне забезпечення соціальних послуг. Основні напрями державної політики у сфері надання соціальних послуг.

Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування.

1. Моделі науково-інноваційного розвитку країн. Типи державних інноваційних політик.
2. Методи впливу держави на інноваційні процеси.
3. Механізм державного регулювання науково-технічної діяльності.
4. Значення інноваційної діяльності для формування сучасної моделі економічного зростання національної економіки України.
5. Концепція сервісної держави. Впровадження інноваційних технологій публічного управління в органах державної влади та місцевого самоврядування.

7. ТЕМИ ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття мають на меті розвиток вміння працювати з науковою та методичною літературою, оволодіти практичними навичками застосування механізмів публічного управління та адміністрування, формулювати та відстоювати свою позицію, брати активну участь у дискусії.

Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах

Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах

Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування

Тема 4. Економічний, фінансовий, інвестиційний механізми публічного управління та адміністрування в процесі економічної трансформації

Тема 5. Соціальний та політичний механізми публічного управління в процесі суспільної демократизації

Тема 6. Цифровізація публічного управління та інструменти е-урядування, е-демократії

Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг

Тема 8. Удосконалення методів оцінювання. контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління

Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування

Тема 10. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування

Готуючись до семінарського заняття, здобувач вищої освіти повинен покладатися на зміст дисципліни, засвоїти відповідний обсяг матеріалу, використовуючи методичні матеріали, рекомендовану, довідкову та навчальну літературу до тем семінарських занять.

№	Теми практичних занять	Зміст практичних занять	Форма контролю	Кількість годин
1	Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах	1.Парадигма модернізації публічного управління: Україна і світ. 2. Особливості трансформації публічного управління в Україні. Стратегія реформування державного управління до 2025 року. 3. Особливості демократизації сучасного публічного управління на глобальному, європейському, національному та локальному рівні. 4. Рейтинги країн світу за показником якості та ефективності державного управління та їх методологія. Місце України у рейтингах конкурентоспроможності та врядування.	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, часті у дискусії.	2
2	Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах	1. Сутність та зміст механізмів публічного управління та адміністрування. 2. Основні концепції щодо структури державного управління. його змісту та адміністративної складової. 3. Інституційний розвиток публічного управління в моделі NPM («нового публічного	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, часті у дискусії.	2

		менеджменту», new public management). 4. Інституційні засади Good Governance. 5. Багаторівневе публічне врядування для сталого розвитку та його основні характеристики. 6. Механізми, методи та технології публічного управління та адміністрування при реалізації політики сталого розвитку.		
3	Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування	1. Модернізація організаційного механізму публічного управління на засадах мережевого підходу. 2. Організаційне проектування. Принцип первинності стратегії перед структурою А.Чандлера. 3. Становлення організаційної побудови державної території. Трансформація територіальної організації влади - політико-адміністративна й територіальна. 4. Модернізація організації публічного управління на регіональному та місцевому рівні як об'єкт наукового аналізу.	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, часті у дискусії.	2
4	Тема 4. Економічний, фінансовий, інвестиційний механізми публічного управління та адміністрування в процесі економічної трансформації	План 1. Основні форми реалізації державою економічної політики. Національна економічна стратегія України до 2030 р. (16.03.2021). 2. Інтеграція української економіки в єдиний європейський ринок. 3. Функції публічного управління в сфері економіки:	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань..	4

		<p>організаційна; контрольна; захисту ринкових основ господарювання; регулятивна.</p> <p>4. Фінансовий механізм, бюджетне регулювання Стратегія розвитку системи управління державними фінансами.</p> <p>5. Інвестиційний механізм публічного управління.</p> <p>6. Організаційна структура управління державними інвестиціями.</p> <p>7. Механізм запровадження стратегічного планування державних інвестицій.</p> <p>8. Забезпечення покращення показників ефективності державних інвестицій за методикою МВФ.</p> <p>9. Підвищення прозорості реалізації державних інвестиційних проектів. Створення умов для подолання корупції під час реалізації проектів.</p> <p>10. Державно-приватне партнерство в контексті управління державними інвестиціями в Україні.</p>		
5	<p>Тема 5. Соціальний та політичний механізми публічного управління в процесі суспільної демократизації</p>	<p>1. Зміст соціального механізму публічного управління. Цілі соціальної політики держави.</p> <p>2. Система соціальних індикаторів. Основні соціальні показники та оцінка проведених реформ</p> <p>3. Модернізація системи соціальної підтримки населення України.</p> <p>4. Гуманітарна політика.</p>	<p>Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань..</p>	4

		<p>Державно-конфесійні та етнонаціональні відносини.</p> <p>5. Політичний механізм публічного управління: суспільні цінності та цілі політики.</p> <p>6. Альтернативні стратегії досягнення цілей.</p> <p>7. Завдання і заходи для реалізації стратегій.</p> <p>8. Інструменти політики: примусові, змішані, «добровільні».</p> <p>9. Механізми та методи прийняття політико-управлінських рішень</p>		
6	<p>Тема 6. Цифровізація публічного управління та інструменти е-урядування, е-демократії</p>	<p>1. Інформаційний механізм публічного управління.</p> <p>2. Е-демократія як форма участі в управлінні державними справами, здійснення державних закупівель, підвищення контролю за статками державних службовців відповідно до отриманих доходів, реалізації громадських обговорень, відкритих бюджетів, проведення громадських бюджетів участі тощо.</p> <p>3. Інструменти е-демократії для центральних органів виконавчої влади, органів місцевої влади та місцевого самоврядування.</p> <p>4. Інструменти е-демократії, які можуть використовувати громадяни та громадські організації.</p> <p>5. Принципи створення і функціонування інформаційної системи «Електронний уряд».</p> <p>6. Діджиталізація публічних послуг.</p>	<p>Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань..</p>	4

7	Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг	<p>1. Поняття, природа і зміст публічних послуг.</p> <p>2. Місце публічних послуг у структурі діяльності держави.</p> <p>3. Адміністративні послуги: поняття, місце в системі публічних послуг, основні види.</p> <p>4. Організаційно-правовий механізм надання адміністративних послуг.</p> <p>5. Електронні адміністративні послуги.</p> <p>6. Проблема якості публічних послуг та їх стандартизація.</p> <p>7. Організація та ресурсне забезпечення соціальних послуг.</p>	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань	4
8	Тема 8. Удосконалення методів оцінювання, контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління	<p>1. Удосконалення методів оцінювання, контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління</p> <p>2. Оцінювання і контроль як механізми забезпечення якості діяльності органів публічної влади.</p> <p>3. Оцінювання політики, державних програм та проектів.</p> <p>4. Оцінювання стратегічного плану.</p> <p>5. Оцінювання як інструмент належного врядування.</p> <p>6. Моніторинг в публічному управлінні.</p> <p>8. Публічний аудит, аудит адміністративної діяльності (performance audit), або «аудит виконання державної політики».</p> <p>9. Громадський контроль за діяльністю публічної влади</p>	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань	4
9	Тема 9. Інноваційні технології публічного	1. Моделі науково-інноваційного розвитку	Оцінювання результатів	2

	управління та адміністрування	країн. Типи державних інноваційних політик. 2. Методи впливу держави на інноваційні процеси. 3. Механізм державного регулювання науково-технічної діяльності. 4. Інноватизація діяльності публічних установ. 5. Концепція сервісної держави. 6. Впровадження інноваційних технологій публічного управління в органах державної влади та місцевого самоврядування.	роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань	
10	Тема 10. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування	1. Передумови використання маркетингових технологій в системі публічного адміністрування. 2. Використання маркетингових технологій для підвищення ефективності державного управління. 3. Маркетингові технології формування позитивного іміджу публічних установ. 4. Основні напрями реалізації маркетингового підходу у публічному управлінні на територіальному рівні. 5. Застосування маркетингу щодо ухвалення управлінських рішень. 6. Бенчмаркінгові технології в системі публічного управління.	Оцінювання результатів роботи в групах та виконання ситуаційних завдань, участі у дискусії, вирішення проблемних завдань	2
	Разом			34

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин
1	Тема 1. Трансформація та модернізація публічного управління на демократичних засадах	10
2	Тема 2. Класифікація демократичних механізмів публічного управління та адміністрування та розвиток інституцій публічного управління на демократичних засадах	10
3	Тема 3. Модернізація організаційного механізму публічного управління та адміністрування	10
4	Тема 4. Економічний, фінансовий, інвестиційний механізми публічного управління та адміністрування в процесі економічної трансформації	10
5	Тема 5. Соціальний та політичний механізми публічного управління в процесі суспільної демократизації	10
6	Тема 6. Цифровізація публічного управління та інструменти е-урядування, е-демократії	10
7	Тема 7. Організація та ресурсне забезпечення надання публічних послуг	10
8	Тема 8. Удосконалення методів оцінювання, контролю, моніторингу, аудиту в системі публічного управління	12
9	Тема 9. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування	12
10	Тема 10. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування	12
	Разом	106

Завдання для самостійної роботи студентів.

1. Наведіть приклади, як реалізуються загальні, спеціальні, допоміжні функції публічного управління в Україні.

2. Складіть перелік та посилання на стратегії, концепції, програми, які на даний час реалізуються в Україні на загальнодержавному рівні.

3. Проаналізуйте статтю Дж.Стігліца «Кінець неолибералізму і відродження історії» (файл «Тексти»), поясніть, про які глобальні зміни йде мова у статті.

4. Проаналізуйте уривок «10 законів історії Тойнбі, які допоможуть Україні» (файл «Тексти»), поясніть, як відображають закони Тойнбі події та розвиток України.

5. Складіть таблицю «Рейтинги України у 2021 році»:

Рейтинг	Місце України у рейтингу
---------	--------------------------

6. Складіть таблицю основних концепцій щодо структури державного управління. його змісту та адміністративної складової:

Концепції	Автори наукових	Основні ідеї
-----------	-----------------	--------------

	концепцій	
--	-----------	--

7. Проаналізуйте на прикладі дій французького уряду, як реалізуються фінансово-економічний, соціальний та політичний механізми публічного управління та адміністрування.

8. Проаналізуйте досвід Греції у подоланні економічних проблем, складіть перелік заходів, які використав уряд Греції для поліпшення економічної ситуації.

9. Проаналізуйте текст «Словацька воля до реформ: як “чорна діра Європи” стала історією успіху», поясніть, як Словаччина стала «економічним чудом» у Європі (**файл «Тексти»**).

10. Проаналізуйте діючий інформаційний механізм публічного управління в Україні, визначте, в чому він відповідає/не відповідає вищезазначеним вимогам.

11. Проаналізуйте досвід Естонії у впровадженні цифрових технологій, складіть перелік пропозицій щодо використання цього досвіду в Україні за схемою: пропозиція – виконавці (текст «Реформи онлайн: як Естонія зробила стрибок до цифрового лідерства», файл «Тексти»).

12. Проаналізуйте текст «Як вступити до ЄС після війни з сусідом: що змінювала та який опір долала повоєнна Хорватія» (файл «Тексти»), визначте, якою була взаємодія між владою та громадянами у розвитку країни.

Питання поточного контролю з навчальної дисципліни.

1. Особливості трансформації публічного управління.
2. Ефективність публічного управління та його критерії.
3. Особливості демократизації сучасного публічного управління на глобальному, європейському, національному та локальному рівні.
4. Функції механізмів публічного управління: загальні, спеціальні, допоміжні. розпорядчі).
5. Методи публічного управління: економічні, соціально-політичні, соціально-психологічні, морально-етичні.
6. Законність як принцип публічного управління. імперативи управлінської та правової системи України.
7. Організаційно-правові засади публічного управління: реалізація принципу поділу влади.
8. Основні вимоги до демократизації організаційної структури управління.
9. Організаційне проектування. Принцип первинності стратегії перед структурою А.Чандлера.
10. Публічне врядування та реалізація політики сталого розвитку.
11. Основні форми реалізації державою економічної політики. Економічна стратегія. Економічна тактика.
12. Умови, необхідні в державі, для нормального функціонування та розвитку підприємницької діяльності. Антимонопольний комітет.
13. Зміст соціального механізму публічного управління.

14. Принципи, цілі та функції публічного управління соціальною сферою
15. Політичний механізм публічного управління: суспільні цінності та цілі політики.
16. Інструменти політики: примусові, змішані, «добровільні».
17. Електронна демократія як форма участі в управлінні державними справами.
18. Громадянські комунікації у взаємодії державної політики та демократичного урядування в Україні.
19. Комунікаційні мережі в системі державного управління.
20. Адміністративні послуги: поняття, місце в системі публічних послуг, основні види.
21. Проблема якості публічних послуг та їх стандартизація.
22. Діджиталізація публічних послуг.
23. Інноваційні технології публічного управління та адміністрування
24. Оцінювання і контроль як механізми забезпечення якості діяльності органів публічної влади.
25. Маркетингові технології в системі публічного управління та адміністрування.

Індивідуальні науково-дослідні завдання.

Види індивідуальних науково-дослідних завдань (за вибором аспіранта):

- 1) підготовка презентацій на мультимедійному обладнанні до окремої теми дисципліни (за вибором аспіранта),
- 2) складання бібліографічного списку за окремою темою дисципліни,
- 3) виконання проблемних завдань (за вибором аспіранта).

Проблемні завдання

Завдання 1

Богдан Гаврилишин в 1980 році написав звіт для Римського клубу: "До ефективних суспільств: Дороговказівки в майбутнє", який пізніше було видано дев'ятьма мовами, у якому визначав, що ефективна країна - це такий уклад життя, при якому наріжним каменем ставиться розвиток екосистеми – людини, бізнесу та природи, де кожне управлінське рішення приймається з урахуванням інтересів наступних поколінь.

Які є показники, характеристики ефективної країни? Вчений вважав, що їх чотири.

- 1) повна політична свобода;
- 2) певний рівень економічного добробуту для цілого населення. Себто, можуть бути багаті, але маємо й бідних;
- 3) соціальна справедливість: освіта, охорона здоров'я, пенсії;
- 4) симбіоз з біосферою, з навколишнім середовищем – а не експлуатація, руйнація, засмічення.

Визначте, як відповідає на даний час Україна характеристикам

ефективної країни.

Завдання 2

Міграційна криза стала для України викликом, який не помічати не можна. Відсутність адекватної реакції державних інституцій веде до того, що в перспективі 3–4 років проблема депопуляції населення, зміни демографічного портрета українця поставить під загрозу розвиток держави.

Яким має бути організаційний механізм публічного управління для подолання міграційної кризи: структура, склад, співвідношення, розміщення і взаємозв'язок окремих підсистем організації, ланки, рівні управління та зв'язки – горизонтальні й вертикальні. Можна розробити схему такого механізму.

Завдання 3

Наразі Україна, як і інші країни, бореться з пандемією коронавірусу. Визначте, які організаційні заходи публічної влади Ви вважаєте для цього ефективними/ неефективними.

Завдання 4

Визначте, яким чином можна підвищити якість адміністративних послуг, які зміни відбулися у наданні адміністративних послуг з введенням додатку «Дія» та які перспективи реалізації концепції «держава у смартфоні».

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для активізації процесу навчання в ході вивчення дисципліни застосовуються такі навчальні технології та засоби:

✓ *на лекціях* чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються аспіранти до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо;

✓ *на семінарських заняттях* запроваджуються різні навчальні технології: семінар-розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; семінар-вирішення ситуаційних вправ; семінар-розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Обов'язковими елементами активізації навчальної роботи аспірантів є чіткий контроль відвідування занять, заохочення навчальної активності, справедлива диференціація оцінок.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок аспірантів складається з двох етапів: поточного та підсумкового контролю (екзамен).

Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на семінарських заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Об'єктами поточного контролю знань є:

- систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- виконання завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль знань, вмінь та навичок передбачає застосування таких видів: тестові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу), презентації результатів роботи.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою з питань що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, винесених на самостійне опрацювання та розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і привиступах в аудиторії;
- вміння обґрунтовувати свою позицію;
- здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Підсумковий контроль – екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне оцінювання та самостійна робота										ІНДЗ	Іспит	Сума
ЗМ 1					ЗМ 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	10	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5		5			

Якість засвоєння змістових модулів оцінюється за бально-рейтинговою шкалою (національною і шкалою ECTS).

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку

90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
1-59	Незадовільно	не зараховано

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Закони України та інші нормативно-правові акти

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. – Х. : Фоліо, 1998. – 48 с.
2. Про державну службу: Закон України від 15 грудня 2015 року № 889VIII [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1700-VII (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
4. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 р. № 5203-VI (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5203-17/ed20140101>.
5. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
6. Про захист персональних даних: Закон України від 01.07.2010 р. № 2297IV (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2297-17>
7. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/851-15>.
8. Про електронний цифровий підпис: Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV (зі змінами). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/852-15>.
9. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 року № 2493-III [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
10. «Про звернення громадян» Закон України від 13 травня 1999 року № 653-XIV із змінами і доповненнями // Відомості Верховної Ради. – 1999. – № 26. – С. 219.
11. «Про місцеве самоврядування в Україні» Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради. – 1997. – № 24. – С. 170.
12. Про сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні: Указ Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68/2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/682016-19805>.

13. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12 січня 2015 р. № 5/2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

14. Питання впровадження єдиної державної політики реформ в Україні: Указ Президента України від 19.01.2015 № 22/2015 (зі змінами і доповненнями). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/22/2015>.

15. Про Стратегію державної кадрової політики на 2012-2020 роки: Указ Президента України від 01 лютого 2012 р. № 45/2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/45/2012>.

16. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua>

Основна:

17. Бакуменко, В.Д. Механізми державного управління демократичними змінами [Електронний ресурс]: монографія / В.Д. Бакуменко, В. М. Башкатов; Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 180 с.

18. Бакуменко В. Д. Механізми імплементації політичних рішень в державному управлінні [Електронний ресурс]: монографія / В.Д. Бакуменко, О.М.Руденко, В.В. Туча; Академія муніципального управління. Київ : [б. в.], 2015. 184 с.

19. Бакуменко В.Д., Бондар І.С., Горник В.Г., Шпачук В.В. Особливості публічного управління та адміністрування: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. 256 с.

20. Бібліографія публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / за наук. ред. д. н. держ. упр. Р. В. Войтович та П. В. Ворони. К., 2018. 474 с.

21. Енциклопедія державного управління [Текст]: у 8 т. Т. 2: Методологія державного управління. – К. НАДУ, 2011. – 692 с.

Допоміжна:

22. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления [Текст]: кур. лекц. / Г. В. Атаманчук М.: Юридична література, 1997. 400 с.

23. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. К. : ВПЦ АМУ, 2011. 116 с.

24. Бачинська К. В. Державне управління, планування, фінанси: монографія \ К. В. Бачинська, В. П. Марущак, О. І. Марущак. Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2018. 228 с.

25. Біла Книга: Європейське врядування [Електронний ресурс] // СОМ (2001) URL: <http://eur-lex.europa.eu>

26/ Герберт А. Саймон. Адміністративна поведінка: дослідження процесів прийняття рішень в організаціях, що виконують адміністративні функції / Пер. з англ.; Вид. переробл. і допов. числен. заув. авт. К.: АртЕк, 2001. 392 с.

27/ Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / [Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін.]; Швейцарсько-український проект «Підтримка децентралізації в Україні –DESPRO.– К.: ТОВ «Софія». 2012. 128 с.

28. Вебер М. Три чисті типи легітимного панування / М. Вебер // Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика [Текст] / пер. з нім. О. Погорілий К.: Основи, 1998 534с.

29. Габермас Ю. Залучення іншого: Студії з політичної теорії [Текст] / Ю. Габермас; пер. з нім. Андрій Дахній; наук. ред. Борис Поляруш. Львів: Астролябія, 2006. 416 с.

30. Гордієнко Л. Ю. Публічне врядування: навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко, С. В. Лукашев. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 388 с.

31. Гурне Б. Державне управління [Текст] / Б. Гурне ; пер. з франц. В. Шовкуна. К. : Основи, 1993. 165 с.

32. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: лекція на тему політики свободи у XVI ст. [Текст] / Р. Дарендорф ; пер. з нім. А. Орган. К. : Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006. 109 с.

33. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив: підручник / авт. кол. : Е. А. Афонін, Т. В. Бельська, Я. В. Бережний та ін. ; за заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички, В. А. Шахова. К.: «К.І.С.», 2016. 264 с.

34. Державне управління [Текст]: підручник. У 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; редкол: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К.: НАДУ; Дніпропетровськ: [б. в.], 2012..

35. Діденко Н.Г. Управління, влада, держава: філософські аспекти взаємодії: Монографія / Н.Г. Діденко. Донецьк: ДонДУУ, 2005. 128 с.

36. Діденко Н. Г. Державне управління і соціальне партнерство: актуальні проблеми теорії і практики: Монографія. / Н. Г. Діденко. Донецьк, 2007. 404 с.

37. Едер К. Публічність і демократія: пер. з нім. / К.Едер // Європейська інтеграція / уклад.: М. Яхтенфукс, Б. Колєр-Кох. К.: Видавн. дім "Києво-Могилян. акад.", 2007. 125 с.

38. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] К. : 2017. 110 с.

39. Мак'явеллі Н. Флорентійські хроніки. Державець [Текст] / Н. Мак'явеллі ; пер. з іт. А. Перепадя. К. : Основи, 1998. 492 с.

40. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія : монографія / М.А. Міненко. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.

41. Мэннинг Н., Парисон Н. Реформа государственного управления: Международный опыт: Пер. с англ. М.: Весь Мир, 2003. 496 с.

42. Норт Д. Інститути, інституційні зміни та функціонування економіки [Текст] / Д. Норт. М. : Почала, 1997. 180 с.

43. Парсонс В. Публічна політика. Вступ до теорії й практики аналізу політики [Текст] / В. Парсонс = Public Policy. An introduction to the theory and practice of policy analysis / Parsons W. : наук. вид. К. : Києво-Могилян. акад., 2006. 550 с.

44. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. 493 с.

45. Публічна політика [Текст] : навч. посіб. Public Policy : manual / за заг. ред. С. О. Телешуна; С. О. Телешун, С. В. Ситник, І. В. Рейтерович [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Каф. політ. аналітики і прогнозування. Київ : НАДУ, 2016. 338 с.

46. Публічне управління в умовах інституційних змін: колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.

47. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене. Запоріж. держ. інж. акад. Запоріжжя: ЗДІА, 2016. 606 с.

48. Романюк С. А. Оцінювання рішень у публічному управлінні: наук. розробка / авт. кол.: С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий. К.: НАДУ, 2015. 56 с.

49. Розроблення методів і технологій публічного управління [Текст] : наук. розроб. / С. А. Романюк, О. Ю. Оболенський, В. І. Шарий [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Каф. держ. упр. і менеджменту. Київ : НАДУ, 2014. 60 с.

50. Ру Д. Управління: пер. з франц./ Д. Ру, Д.Сульє. К. : Основи, 1995. 448 с.

51. Світові моделі державного управління: досвід для України [Текст] : [наук. вид.] / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка [та ін.]. 2-ге вид. Київ: НАДУ, 2015. 612 с.

52. Система публічного управління в умовах децентралізації влади: механізми горизонтальної взаємодії: монографія. Л. Приходченко, С.Саханенко, П. І. Надолішній та ін.; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.

53. Сучасне соціальне управління: філософія, методологія, практика / Монографія // За заг. ред. Н.Г.Діденко. Донецьк: «ВІК», 2010. 375 с.

54. Стоун Д. Парадокс політики. Мистецтво ухвалення політичних рішень [Текст] / Д. Стоун. К. : Альтернативи, 2000. 304 с.

55. Тоффлер Э. Метаморфозы власти: Знание, богатство и сила на пороге XXI века / Элвин Тоффлер; [Пер. с англ. В.В.Белокосков и др.]. М.: АСТ, 2001. 669, [1] с.

56. Тэтчер М. Искусство управления государством: Стратегии для меняющегося мира / Маргарет Тэтчер; [Пер. с англ. В.Ионова]. М.: Альпина Паблишер, 2003 (ОАО Можайский полиграфкомбинат) 504 с.

57. Філософсько-психологічні проблеми соціальної взаємодії в системі сучасного управління : монографія / за заг. ред. Н. Г. Діденко. Кривий Ріг : Вид. Р. А. Козлов, 2019. 194 с.

58. Чальцева, О. М. Публічна політика: теоретичний вимір і сучасна практика: монографія / О. М. Чальцева. Вінниця : ФОП Барановська Т. П., 2017. 336 с.

Інформаційні ресурси:

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> – База «Загальне законодавство» Верховної Ради України.

2. <http://www.kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.

3. <http://www.nads.gov.ua> – Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби

4. <http://www.msp.gov.ua/> - Офіційний сайт Міністерства соціальної політики

5. <http://www.dcz.gov.ua> Офіційний сайт Державної служби зайнятості

6. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України.

7. <http://hdr.undp.org/en/> – «Доповідь про людський розвиток» – основне джерело інформації для аналітичного дослідження.

8. <http://www.oecd-ilibrary.org/statistics> – Різноманітні статистичні дані для країн-членів ОЕСР (Організація економічного співробітництва та розвитку).

9. <http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=28> – Статистика по більшості країн світу в базах даних Міжнародного валютного фонду.

10. <http://www.ilo.org/global/publications/lang--en/index.htm> – Міжнародна організація праці, її звіти.

11. <http://www.weforum.org/reports> – Всесвітній економічний форум, Звіт з глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Report).